

cantate cātica syon. **Q**libēter audistis: tā libēter agite qđ audistis: si nō vultis esse salices babilonie: pasti de flumibus ei⁹ ⁊ fructū nullū afferētes. **S**z suspirate in eternā hierusalē: quo p̄cedit spes v̄ra: sequet̄ vita vestra. **I**bi erim⁹ cū christo: **C**hrist⁹ nobis mō caput est: gubernat nos mō desup: amplectet̄ secū i illa ciuitate cū eq̄les erim⁹ angelis dei. **N**ō auderemus hoc suspicari de nobis: nisi p̄mitteret veritas. **H**oc ę ꝑcupiscite s̄res: s̄ die noctuq; cogitate: **Q**uid quid de mūdo feliciter ariserit: nolite p̄sumere: nolite libent̄ colloq; cū voluptatibus v̄ris. **H**ostis maior est: occidat ad petrā: **B**reuis hostis ē elidat ad petrā: ⁊ maiores ad petrā occidite: ⁊ minores ad petrā elidite. **P**etra vincat: in petra edificamini si nō vultis tolli: aut a fluuio: aut a vētis: aut a pluuia. **S**i vultis armati esse ꝑtra tēptationes in sc̄lo: crescat ⁊ roboret̄ desiderius hierusalē eterne in cordib⁹ vestris. **T**rānsiet captiuitas: veniet felicitas. **B**ānabit̄ hostis extrem⁹ ⁊ cū rege sine morte triūphabit⁹.

ExPLICIT Tract. de ps. CXXXVI.

INCIPIT Tract. de ps. CXXXVII.

Titulus psalmi huius breuis ⁊ simplex est: neq; nos tenet: sciētes cuius figurā portauerit **D**avid: ⁊ in eo etiā nos ipsos agnoscētes: qz ⁊ nos membra sumus illi⁹ corpis. **A**gnoscamus ę hic vocē ecclesie: simulq; gaudeam⁹ qđ in ea esse meruim⁹: cui⁹ vocē cantantis audiui-
mus. **T**otus titulus est: **I**psi **D**avid. **E**uideamus ę quid ipsi **D**avid.

Expositio psalmi.

Confitebor tibi dñe in toto corde meo: **S**olet nobis psalmi titulus iudicare: quid agat̄ intus. **H**ic aut̄ qñ titulus nō hoc indicat: sed tñ cui cantet̄ indicat: quid agat̄ in toto psalmo primus versus indicat. **C**onfitebor tibi dñe in toto corde meo. **H**āc ę ꝑfessionem audiam⁹. **S**z ꝑus cōmemoro vobis ꝑfessionē in scripturis: cū ꝑfitemur deo duobus modis dici solē: vel ꝑctōꝝ: vel laudis. **S**z ꝑfessionē ꝑctōꝝ oēs nouerūt: laudis autē ꝑfessionē pauci aduertunt. **N**ā ita nota ē ꝑfessio peccator: vt in quocūq; sc̄pturarū loco auditū fuerit: **C**onfitebor tibi dñe: aut ꝑfitebitur tibi: ꝑtinuo iā cōsuetudo sit intelligendi: man⁹ currāt ad pectus tunden-
dū. **E**tsi gaudeo nō solent hoīes intelligere ꝑfessionē esse nisi ꝑctōꝝ: **S**ed nūqđ ⁊ ipse dñs noster **J**esus christ⁹ ꝑctōꝝ fuit qđ aut in

euāgelio: **C**onfitebor tibi pater dñe celi ⁊ terre: **S**ecutus em̄ ait quid ꝑfiteret: vt intelligerem⁹ cōfessionē laudis nō iniqtatis. **C**onfitebor tibi inquit pater dñe celi ⁊ terre: qz abscondisti hec a sapiētibus ⁊ prudentib⁹: ⁊ reuelasti ea puulis. **L**audauit patrē: laudauit des̄: qz nō despicit humiles: sed despicit supbos. **E**t hic talē cōfessionē audituri sumus laudis dei ⁊ gratulationis. **C**onfitebor tibi dñe in toto corde meo. **T**otum cor meū in arā tue ꝑfessionis i pono: holocaustū laudis tibi offero. **H**olocaustū em̄ dicit sacrificiū: vbi totū incendit. **G**rece q̄ppe ολοϋ totum dicit. **E**uide quēadmodū offerat holocaustū spūiale qđ dicit: **C**onfitebor tibi dñe in toto corde meo. **T**otū inqt cor meū flāma tui amoris accēdat: nihil in me reliquat̄ mihi: **N**ec qđ respiciā ad meip̄sū: sed tot⁹ in te estuē: tot⁹ in te ardeā: tot⁹ diligam te: tāq; inflāmat⁹ abs te. **C**onfitebor tibi dñe in toto corde meo. **Q**uā audisti verba oris mei. **C**ui⁹ oris mei: nisi cordis mei: **I**bi em̄ habem⁹ vocē quā te us exaudit: quā ꝑsus auris hūana nō no-
uit. **C**lamabāt certe qui **S**usannā accusabāt: ⁊ ad celi oculos nō leuabāt: **I**lla tacebat ⁊ corde clamabat: vñ illa meruit exaudiri: inde isti puniri. **E**t ę os int⁹: ibi rogamus: inde rogam⁹: ⁊ si hospitii vel domū deo ꝑparauim⁹: ibi loq̄mur: ibi exaudimur. **N**ō em̄ ē ille lōge ab vno quoq; n̄m posit⁹: in qđ viuim⁹: mouemur ⁊ sum⁹. **L**ongē te a deo nō facit: nisi iūqtas sola. **B**eñce mediū parietē pcti: ⁊ cū illo es quē rogas. **A**udisti inqt verba oris mei: ꝑfitebor tibi. **E**t corā angelis psallā tibi: **N**ō em̄ corā hoībus psallā: s̄ corā angelis psallā: psalteriū meū: gaudiū meū. **S**z gaudiū meū de inferiorib⁹ corā hoīb⁹ ē: gaudiū de superiorib⁹ corā angel est. **N**ō em̄ nouit impi⁹ gaudiū iusti: **N**on est gaudē ip̄s dicit dñs. **G**audet iniqu⁹ in ꝑopa: gaudet martyr in catena. **Q**uō gaudebat sc̄ta ista **C**rispina cui⁹ hodie solēntas celebrat̄: **G**audēbat cū tenebat̄: cui⁹ ad iudicē ducebatur: cū in carcerē mittebat̄: cū ligata ꝑducebatur: cū in catasta leuabat̄: cū audiebat̄: cū dānabat̄: **I**n his oib⁹ gaudebat: ⁊ eā miserā miserā putabāt qđ corā angel gaudebat. **A**dorabo ad templū sanctū tuum. **Q**uō templū sanctū tuū: **U**bi habitabim⁹: vbi adorabim⁹. **C**urrim⁹ em̄ vt adorem⁹: **G**rauidū cor n̄m ꝑturit: ⁊ vbi piat̄ q̄rit: **Q**uis est ille locus vbi adorādus est de⁹:

Alia fra.
 t omnia.

Alia fra.
 t In cōspe
 angeloꝝ.

Qui mundus: Quod edificium: Que denique se-
des in celo et inter stellas: Querimus in scrip-
turis scriptis: et inuenimus in uerbis sapientie. Ego
inquit era cum illo: Ego inquit era ad que gau-
debas quotidie. Et dicit opera eius: et exponit
nobis sedem ipsius. Quia: Quia validas inquit
faciebat in summo nubes: quoniam sedem suam segre-
gabat super ventos. Sedes asit ei templum
ei. Quo quod ibimus: Super ventos adoraturi
sumus: Si super ventos adoramus: aures nos vin-
cunt. Si asit intelligamus ventos auras: id est
ventorum nomine significatas auras: sicut ait quod-
dam loco scriptura: Volauit super penas ven-
torum: hoc est super virtutes aiarum. Unum et flatum dei
dicitur aura tanquam ventus: non ut iste intelligatur
ventus qui corpus pellente sentimus: sed ut eius no-
mine significet aliquid invisibile: quod nec oculis
cerni potest: nec sentiri auribus: nec odora-
tu duci: nec palato gustari: nec manu pre-
ctari: quod est vitique vita quedam quam viuimus
que aura dicitur. Si hos ventos intellexerimus:
non est quare queramus penas visibiles: ut cum
auribus uolemus ad orandum ad templum dei: sed
super nos ipsos inueniemus deum sedem si eius fide-
les esse uoluerimus. Videte si hoc non est. Tem-
plum enim dei scriptum ait Apostolus quod estis uos: Cer-
te tamen quod manifestum est in angelis habitat de-
us. Ergo cum gaudium nostrum de spiritualibus re-
bus: non de terrenis bonis assumit caritatem
deo ut psallat coram angelis: ipsa congregatio
angelorum templum dei est: Adorabo ad templum
dei: ecclesia deorsum: et ecclesia sursum. Ecclesia de-
orsum in omnibus fidelibus: et ecclesia sursum in
omnibus angelis. Sed descendit ad eccle-
siam deorsum dominus angelorum: et ei angeli in
terra ministraverunt ministrati nobis. Non
enim inquit ueni ministrari: sed ministrare.
Quid nobis ministravit: nisi quod hodie man-
ducamus: et bibimus. Cum ergo dominus angelorum
nobis ministret: non desperemus nos futu-
ros equales angelis. Maior enim angelis de-
scendit ad hominem: et creator angelorum susce-
pit hominem: dominus angelorum mortuus est pro ho-
mine. Adorabo ergo ad templum sanctum tuum:
Intelligo templum tuum non manufactum: sed quod
tu fecisti tibi. Et confitebor nomini tuo.
¶ In misericordia tua et ueritate tua:
In duobus istis confitemur. Sicut enim et in
alio psalmo legitur: Uniuersae uiae domini miseri-
cordia et ueritas: in duobus istis confitemur in
tua misericordia: et in tua ueritate. Misericordia pec-
catorum respexisti: ueritate promissionem reddi-
disti. In tua ergo misericordia et ueritate confitebor
tibi. Has etiam ego pro meis uiribus reddo quibus

mibi donasti: faciens misericordiam et ueritatem:
misericordiam in subueniendo: ueritatem in iudi-
cando. His adiuuamur a deo: his prome-
remur deum. Ad merito ergo misericordia et ueritas
uniuersae uiae domini. Non sunt aliae uiae quibus
ad nos uenit: Non sunt aliae uiae quibus ad illum
ueniamus. **¶ Quia magnificasti super om-
ne nomen sanctum tuum.** Qualis ista gra-
tulatio fratres: Magnificauit nomen suum
sanctum super Abrahama. Credidit enim Abrahama
deo: et deputatum est illi ad iustitiam: Ceteri omnes
gentes idolis imolabant: et demonibus serui
ebant. Natum est ex Abrahama Isaac: magnifica-
tum est super illam domum deum: Inde Jacob: mag-
nificatum est deum qui dicit: Ego sum deus Abrahama:
et deus Isaac: et deus Jacob: Inde duodecim
filij israel: Inde populus israel liberatus ab egypto:
ductus per mare rubrum: exercitatus in beremo:
eiectione gentium in terra promissionis collocatus
est: magnificatum est nomen domini super israel:
Et inde et uirgo maria: inde dominus christus
mortuus est propter peccata nostra: resur-
gens propter iustificationem nostram: implens
fideles spiritu sancto: mittens predicari per
gentes: Agite penitentiam: appropinquabit
enim regnum celorum: et ecce magnificauit su-
per omne nomen sanctum suum. **¶ In qua
cumque die inuocauero te cito exaudi
me.** Quare cito: Quia tu dixisti adhuc
loquente te dicam: Ecce assum. Quare cito:
Quia iam non peto felicitatem terrenam: didi-
ci sanctum desiderium de nouo testamento.
Non peto terram: non fecunditatem carnalem:
non salutem temporalem: non inimicorum subiecti-
onem: non diuitias: non honores: nihil horum pe-
to: ideo cito exaudi me Quia docuisti me quod
petam: **¶** Quia quod peto. **¶** Dicam huic tale aliquid
quid petis: Audiam nos et uideam: eru-
ctet petitionem suam: et uideamus quod petat:
et discamus pro eum petere: ut mereamur ac-
cipere. **¶** Ueneras ad ecclesiam: nescio quid ho-
die petitur. **¶** Quid putamus ueneras peti-
turus: Ueneras cum desiderio tuo: nescio
quo utinam innocenti. **¶** Et si carnali sed re-
moue iniquitatem: remoue carnalitatem:
disce quid petas: quid hodie celebres attē-
de. **¶** Natalitium sancte et beate femine celebraf:
et forte felicitatem terrenam desideras. **¶** Illa
propter desiderium sanctum dimisit felicitatem
quam habebat in terra: dimisit filios flentes
et tanquam crudeliter matrem dolentes: quia uelut
perdiderat humanam misericordiam que ad di-
uinam festinabat coronam. **¶** Nesciebat uero il-
la quid desideraret: quid calcaret: **¶** In no-

Alla lra.
t Super.

Alla lra.
t non habet.

vero nouerat psallere corā angelis dei: corūq; desiderare cōformū: amicitia sanctā z purā vbi vltimus nō moreretur: vbi iudicē nosset apud quē nō valere posset mendaciū. **Quid ergo?** In illa vita nulla sunt bona: Immo vero ibi sola sunt bona: non malis mixta bona: securitates i quib; gaudeas quantū vis: z nemo dicat tibi: tēpera te. **Hic** autē de bonis terrenis gaudē molestū est: z piculosū nimis: ne sic gaudeas vt hereas: z gaudēdo male hereas. **Nā** vñ deus miscet tribulatōes gaudijs terrenis: nisi vt tribulationē sentiētēs z amaritudinē: discamus eternā desiderare dulcedinem: **Quid** ḡ petit videamus: quo merito dixerit: cito exaudi me. **Quid** em̄ petis vt cito exaudiar? **Multiplicabis me.** **Mul**tis modis multiplicatio intelligi pōt. Est multiplicatio terrene gnationis scdm pmā generationē nature nostre bñdictionē quā audiim;: **Crescite** z multiplicamini z implete terram z dominamini ei. **Sic** enim ille ne volebat multiplicari qui dicebat: **Cito** exaudi me: **Et** ista plane multiplicatio fructuosa est: z nō venit nisi de benedictione dñi. **Jam** qđ dicam de alijs multiplicationibus: **Multiplicatus** est ille auro: ille argento: ille pecoribus: ille familia: ille possessionibus: ille his omnibus. **Multe** sunt terrene multiplicationes: felicior autē filiorū: qđ hoibus auaris etiā ipa fecūditas molesta est. **Timēt** em̄ ne paupes relinquantur: qui multi nasci potuerūt. **Que** sollicitudo plerosq; ad impietate coegit vt obliuiscerent qđ parētes essent: omnijs hūanitatē affectu expoliati: exponerēt filios suos vt eos facerēt alienos: **Proijceret** qđ peperit: colligeret qđ nō peperit: illa ptemneret: illa diligeret: illa frustra mater carne: illa verior voluntate. **Si** ergo sint multe multiplicationes z multa genera multiplicationū: quā multiplicationē querit qđ dixit: **Cito** exaudi me: **Hic** em̄: **Multiplicabis me.** **Expectam;** audire in quib;: **Audi** ḡ. **In** aīa mea. **Nō** in carne mea: s; in aīa mea. **Multiplicabis me** in aīa mea. **Est** ne adhuc qđ addat: ne forte z multiplicatio in aīa nō continuo felicitate significet: **Etenim** cur hoies in anima multiplicant. **Multiplicat;** videtur in aīa in quo etiā multa sunt vitia. **Ille** tñmō auar; est: ille tñmō supbus: ille tñmō luxuriosus: iste z auarus: z superbus: z luxuriosus. **Multiplicatus** est in anima sua: sed malo suo. **Multiplicatio** ista ege-

Alia lra. t nō habet.

statis est nō vbertat. **Ergo** quid tu qui dixisti: **Cito** exaudi me: z te abstulisti ab omni corpea: ab omni terrena re: ab omni desiderio seculari: vt diceres deo: multiplicabis me in aīa mea: **Adhuc** explana qđ desideres. **Multiplicabis** inquit in aīa mea **Virtutem.** **Expressum** votū: expressum desiderū: ab omni cōfusione circūsum. **Si** diceret: multiplicabis me terrena: nescio que cogitares: addit in aīa mea. **Rursus** ne in aīa vitia cogitares: addit vtute. **Nihil** est qđ ampl; a deo desideres: si vis bona z vera fronte dicere: **Cito** exaudi me. **Confiteantur** tibi dñe oēs reges terre: **Ira** fiet: z ira fit: z qđ die fit: z ostēditur nō frustra dictū: nisi qz erat futurū. **Confiteantur** tibi dñe oēs reges terre. **S; z** ipi cui tibi pfitentur: cū laudāt te: nō terrena desiderēt a te. **Quid** em̄ reges terre desiderantur sunt: **Nōne** iam habēt ipi; imperium: **Quicqđ** amplius desiderauerit hō in terra: vsq; ad imperiū est desiderū ei;. **Quid** amplius pōt: **Altior** sublimitas necessaria est. **S; fortasse** quāto altior: tanto periculosior est: ideoq; reges quāto sunt in maiore felicitate terrena: tantomagis humiliari deo debēt. **Et** quid faciāt: **Qm̄** audierūt omnia verba oris tui. **O** dñe omnia verba oris tui nescio in qua gente abscondita erant: **lex** z p̄bete oīa verba oris tui: sed in gente iudeoz sola: erant oīa verba oris tui. **Quā** gentē laudās **Ap̄s** ait: **Quid** ergo ampl; ē iudeo: **Aut** q̄ntitas est circūcisōis: **Multū** p oēm modū. **Primum** quidē: qz credita sunt illis eloquia dei. **Ibi** erant verba dei. **Sed** da mihi illū **He** deon quendā sanctū virū tpe iudiciū: vide te quale signū petiuit a dño. **Ponā** inquit vellus in area: cōpluatur vellus: area sicca sit. **Et** factū est: cōplutū est vellus solū: area sicca erat. **Petit** iterū signū: area tota cōpluta sit: z solū vellus siccū iueniat. **Et** hoc factū est: cōpluta est area sicco vellere. **Primo** cōplutū vellus sicca area: postea cōpluta area sicco vellere. **Quid** vobis videtur area fratres: **Nōne** orbis terrarū: **Quid** vellus: **Tanq̄** gēs iudea in medio orbe terrarū habēs gratie sacramentū: nō in manifestatione: sed in nube secreti: tanq̄ in velamēto pluuiā in vellere. **Venit** tēpus qñ reuelaret pluuiā i area: manifestata est nō operta. **Factū** est ergo quod dictū est: **Confiteantur** tibi dñe omnes reges terre: quoniā audierunt omnia verba oris

Alia lra. t Quia.

tui. Quid est istud quod abscondebas? Quid abscondebas: Expressum est vellus: exijt de te pluuia. Solus christus suauitas pluuie. Ipse solus non agnoscas in scripturis: propter que facte sunt scripture. At vero omnes reges terre confiteantur tibi domine: quoniam audierunt omnia verba oris tui. **Et cantet in uis domini: quoniam magna est gloria domini.** Cantent in uis domini reges terre. In quibus uis domini cantet: **De quibus supra dictum est: In misericordia tua et ueritate tua: quoniam uniuersa uia domini misericordia et ueritas.** Non sint reges terre superbi: sed humiles. Tunc cantet in uis domini si humiles sint: ament et cantabunt. Nouimus uiatores cataractas: cantet et puenire festinet. Sunt cantica mala tanquam ueteris hominis: sed canticum nouum pertinet ad hominem nouum. Ambulet ergo et reges terre in uis tuis: ambulent et ceterum in uis tuis. Quid cantat? Quoniam magna est gloria domini non regum. Vide quomodo reges uolunt cataractas in uis humiliter portantes dominum: non se extolles aduersus dominum. Nam si se extulerit: quid sequitur? **Quoniam excelsus dominus et humilia respicit: uolunt ergo reges respici: humiles sint.** Quid si se extulerit in superbia? Latere ipsius oculos potest: Ne forte quod audisti humilia respicit: superbus uelis esse: et dicas in anima tua: Humiles respicit deus: me non respicit: facias quod uolo. Quis enim me uidet: hominem latet: deus non uult me uidere: quod humilis non sum: ille autem humilia respicit: quod uolo facio. **Si oportune nunquam hoc diceris si scires quod amare deberes: Ecce si nollet te uidere deus: hoc ipsum non times: quod te non uult uidere: Si salutes aliquem maiorem patronum tuum: et intentus in aliud non te uideat: quomodo tibi anima dolet: Si autem deus te non uideat: securum te putas: Non te uidet saluator: et uidet damnator: Et tamen et ipse te deus uidet. Non te putes non uideri: imo roga ut merearis uideri a quo uideris. Bictum est enim: Oculi domini super iustos. Quia non super iniustos: faciunt ergo quod uolunt iniusti: oculi domini super iustos. Sequatur adhuc: Et aures eius in preces eorum. Iniusti autem qui securos se putabant: quod non sunt oculi domini super eos: non timent: quod non sunt aures eius ad preces eorum. Nonne melius et oculi eius super nos: et aures eius ad preces nostras: Sed cum facis ea super que non uis esse oculos domini: non mereris precibus tuis et aures domini: et tamen male faciendo a te non auertit oculos domini. Quid enim tibi sequitur? **Uultus autem domini super facientes malum. Sed ad quid? Ut perdat de terra memoria eorum.****

rum. **Uides te uideri: uides te latere non posse.** Tu ergo quicquid feceris uidearis: quod re hoc non facis ut placere merearis? Ergo et hoc quid? Quoniam magna gloria domini: quoniam excelsus dominus et humilia respicit. Excelsa autem quasi non respicit. Humilia enim respicit. **Excelsa: Quid? Alonge cognoscit.** Quid sibi ergo prestat superbus: nisi ut a longe uideatur: non ut non uideat. Nec putes te ideo securum esse debere: quod minus te bene uidet: quod a longe te uideat. Tu enim quod a longe uides non bene uides: deus et si a longe te uidet: perfecte te uidet: et tecum non est. Hoc agis non ut minus perfecte uidearis: sed ut non sis cum illo a quo uideris. At uero humilis quod sibi prestat? Prope est dominus his qui obtruncat cor. Erigat se ergo superbus quantum uoluerit: certe in alto habitat deus: in celo est deus. **Uis tibi propinquet: Humilia te.** Nam tanto a te erit altior: quanto tu elatior. Excelsa autem a longe cognoscit. **Si ambulauero in medio tribulationis uiuificabis me: Uerum est: in quocumque tribulatione fueris: profiteri: inuoca: liberat te: uiuificat te.** Sed tamen aliquid habebimus melius intelligere: quomodo iam familiariter inbereamus deo: dicamusque cito exaudi me domine. **Sixerat enim: Excelsa a longe cognoscit: et excelsa superba non norunt tribulationem.** Non norunt in qua tribulatione: te qua dicit alio loco: Tribulationem et dolorem inueni: et nomen domini inuocaui. Quid enim magnus: si tribulatio te inueniat? **Si aliquid pateris tu inuenis tribulationem.** Et quis est inquit qui inueniat tribulationem? Aut quis illam uel querat? **In medio tribulationis es et nescis. Vita ista pua tribulatio est: Si non est tribulatio: non est pegrinatio. Si autem pegrinatio est: aut parum patriam diligis: aut sine dubio tribularis. Quis enim non tribulet non se esse cum eo quod desiderat: Sed unde tibi non uidetur ista tribulatio? Quia non amas. Ama alteram uitam et uidebis: quod ista uita tribulatio est: quacumque prosperitate fulgeat: quibuslibet delicijs abundet atque circumfloreat. Quoniam non dum est illud gaudium sine ulla temptatione certissimum quod nobis in fine seruat deus: sine dubio tribulatio est. Ergo intelligamus et huius tribulationem fratres: si ambulauerimus in medio tribulationis uiuificabis me. Non sic ait: tanquam diceret: Si forte euenierit tibi tribulatio aliquam liberabis inde me. Sed quomodo? Si ambulauero in medio tribulationis uiuificabis me: id est aliter non uiuificabis me: nisi in medio**

Alia fra.
Et alta.

Alia lra.
t Et.

tribulationis ambulauero. Si ambulauero in medio tribulationis uiuificabis me. Eleidentib⁹: beati lugetes. Si ambulauero in medio tribulationis: uiuificabis me. **Sup iram inimicorū meorū extendisti manū tuaz: z saluum me fecit dextera tua.** Seuiant inimici: qd pnt facere inimici: Pecuniaz tollere: expoliare: pscibere: in exiliū mittere: dolorib⁹ tormētisqz cruciare: ad postremū si pmissi fuerint z occidere. Nūquid ampli⁹: Tu aut super irā inimicorū extendisti manū tuā. Super id qd mihi possunt facere inimici extendisti tu manū tuam. Nō em̄ inimici possunt me separe a te. Tu aut āplius vindicas: qz adhuc differs me. **Sup irā inimicorū meorū extendisti manū tuā.** Seuiat quātū pōt in inimicus: nō me separat a deo. Tu aut dñe adhuc me nō recipis: adhuc me in pegrinatione cōteris: adhuc gaudiū dulcedinē qz tuā nō prebes: nō dū inebriasti ab ybertate domus tue: z torrēte voluptatē tue nō dum potasti. Apud te em̄ est fons vite: et in lumine tuo uidebimus lumē. Sed ecce dedi pmutias spiritus: z credidi in te: z seruiuo mente legi dei: tñ in nobismetipsis adhuc ingemiscimus: adoptionē expectātes redemptionē corporis nostri. Hanc uitaz nobis peccātibus dedit deus: vbi etiā necesse est vt cōteratur Adā in sudore z labore vultus sui: cū terra ei tribulos z spinas parit. Nūquid aliquis inimic⁹ plus potuit pcurare: **Sup iram inimicorū meorū extendisti manū tuā: sed tñ nō ad desperationē.** Sequit em̄. **Et saluum me fecit dextera tua.** Potest z sic intelligi: sup iraz inimicorū meorū extendisti manū tuam. Irascebatur inimici: vindicasti me de inimici. Peccator videbit z irascetur: dentib⁹ suis freDET z tabescet. Ubi sunt qui dicebāt: Peccat nomē christianorū de terra: Certe aut moriūtur: aut cōuertuntur. Ergo sup iraz inimicorū extendisti manū tuā. Quid dicebat qd scriptū est: Inimici mei dixerūt mala mihi qñ moriet z pibit nomē ei⁹: qñ deletur nomē christianorū de terra: Cū dicūt ista: partim crediderunt: partim perierūt: pauci timidi remanserūt. Quāta ira inimicorū seuebat qñ sanguis martyri fundebat: Quō se putabāt nomen christianū de lere de terra: **Sup iram inimicorū extendisti manū tuā: z saluum me fecit dextera tua.** Ecce illi qui martyres psequerantur: memorias martyrum inquirunt: aut vbi ado-

rant: aut vbi se inebriant: querūt tñ: **Sup iram inimicorū extendisti manū tuaz: z saluum me fecit dextera tua.** Scdm desiderū saluum me fac dextera tua. At quedā sal⁹ in dextera tua: nā ē altera salus in sinistra. Salus tpalis z carnalis a sinistra est: salus eterna cū angelis in dextera est. Ideo iam in ipsa imortalitate posit⁹ christus: dicitur sedere ad dexterā dei. Nō em̄ deus habet in seipso dexterā aut sinistram: sed dextera dei dicit⁹ felicitas illa: que qm̄ oculis ostendi nō pōt: tale nomen accepit. **Hec dextera tua saluum me fecit: nō scdm salutē tpalem.** Nā Crispina occisa est: sed nunqd deseruit illā deus: Nō illam fecit saluam in sinistra: sed fecit in dextera. Achabei quāta tormēta ppeffi sunt: Tres aut pueri in medijs ignibus deambulādo laudauerūt deum. Illoz salus in dextera: istoꝝ etiā in sinistra. Aliqñ ergo nō saluat in sinistra sanctos suos: sed sp saluat in dextera: Impios aut plerūqz saluat in sinistra: nō saluat in dextera. Nā illi qui psequerantur Crispina: sani erāt in corpe. Illa occisa est: illi uiuūt. Illoꝝ salus in sinistra est: illi⁹ in dextera. **Et saluum me fecit dextera tua.** **Dñe retribues p me:** Ego nō retribuō: retribues p me. Seuiat inimici quātū libet: tu retribues qd ego nō possum. **Dñe retribues p me.** In ipso capite nostro attēdite. Reliquit em̄ nob exēplū vt sequamur vestigia ei⁹: Qui peccatū nō fecit: nec inuentus ē dolus in ore ei⁹: q cū malediceret nō maledicebat dicēs: **Dñe retribues p me.** Nū iudicaret nō cōminabāt: sed cōmēdabat se ille iniuste iudicātū. Quid est dñe retribues p me: Ego inqt nō quero gloriam meā: est q qrat z iudicet. Nō vosmetipsos iudicātes carissimi Apłus dicit: sed date locū ire. Scriptū est em̄: **Mibi vindictā z ego retribuā** dicit dñs. **Dñe retribues p me.** Est hic ali⁹ intellect⁹ nō negligēdus. z forte magis eligēdus. **Dñe xpe retribues p me.** Ego em̄ si reddā rapui: tu qd nō rapuisti soluisti. **Dñe retribues p me.** Uide illū retribuētē p nobis. Uenerūt qui tributū exigerēt: Exigebāt tributū didrachmas: id ē duas drachmas i vno hoīe. Uē tū est ad dñm vt solueret tributū: imo non ad ipsum sed ad discipulos: z dictū est ad illos: **Magister vester nō soluit tributum.** Illi retulerunt ad dñm. Et ille: **Reges terre a quib⁹ exigunt tributū: a filijs suis: an ab alienis: Respōderūt: ab alienis.** Ergo

Alia lra.
t Domin
retribuet

inquit liberi sunt filij. Sed tñ ne scandalizem⁹ eos: ait Petro. Uade mitte hamū in mare: et qui primus piscis ascenderit: aperios eius et inuenies staterem: id est duas didrachmas. Stater ponderis genus est habens quatuor drachmas. Inuenis ibi: da illis pro mer te. **B**ne retribues pro me. **V**ento habem⁹ primū piscē hamo captū: hamo cōprehensum. **P**rimū surgentes de mari: primogenitū a mortuis. In eius ore inuenim⁹ duas didrachmas: id ē quatuor drachmas: in ei⁹ ore inuenim⁹ quatuor euāgelia. **I**stis quatuor drachmis ab exactōe h⁹ seculi liberamur: p quatuor euāgelia debitorēs nō remanebim⁹. **I**bi em̄ peccata nra omnia solūntur. **R**etribuit ergo p nobis gratias misericordie ipi⁹. **N**ihil debebat: p se nō reddidit: sed p nobis reddidit. **E**cce inquit venit pnceps mūdi hui⁹: et in me nihil inueniet. **Q**uid est in me nihil inueniet: **N**ullū peccatū in me inueniet: quare occidat me: nō habet. **S**ed vt sciāt omnes ait: quia voluntatem patris mei facio: surgite eamus hinc. **Q**uid est surgite eamus hinc? **I**d est non necessitate: sed volūtate patior reddens qd nō debeo. **B**ne retribues pro me. **B**ne misericordia tua i eternū. **Q**uid desiderē: **N**ō diē hominū. **N**ō laborui subsequēs te dñe: et diē hominū nō cōcupiui tu scis. **E**cce martyr sācta Crispina si desideraret diē hominū negaret chrištū: **P**lus hic uiueret: s in eternū non uiueret. **M**aluit in eternū uiuere: q̄ paulo ampli⁹ tpaliter uiuere. **B**enig⁹ domine misericordia tua in eternū: nō ad temp⁹ volo liberari. **M**isericordia tua i eternū: qz martyres liberaſti. **E**t sic cito de hac vita abstulisti. **B**ne misericordia tua in eternū. **O**pera manū tuarū ne despicias. **N**on dico: **B**ne ne despicias opa manū meaz: nō me iacto de opibus meis. **E**xquisiui domini manib⁹ meis nocte corā eo: et nō sum deceptus: sed tñ nō cōmendo opa manū mearū. **T**imeo ne cuz inspereris inuentas plura peccata q̄ merita. **H**oc solum rogo: hoc dico: hoc impetrare desidero: **O**pera manū tuaz ne despicias. **O**pus tuum in me uide: non meum. **N**am meuz si uideris damnas: tuum si uideris coronas: quia et quecūqz sunt opera bona: opera mea abs te mihi sunt: et ideo tua magis q̄ mea sunt. **A**udio quippe ab apostolo tuo: gratia salui facti estis p fidem: et hoc nō ex uobis: sed dei donū est: nō ex opibus: ne forte q̄s ex

tollatur. **I**pius em̄ sum⁹ figmentū creati in chriſto Iesu in opibus bonis. **E**rgo siue in eo qd̄ hoies sum⁹: siue i eo qd̄ ex nra implete mutati: et iustificati sumus: **B**ne opera manū tuaz ne despicias.

ExPLICIT Tractatus de ps. CXXXVII.

INCIPIT Tractatus de ps. CXXXVIII.

Prefatio.

Psalum nobis breuem paueram⁹: quem mādaueram⁹ cantare a lectore: sed ad horam quātum uideſ perturbatus: alterū p altero legit. **M**aluumus nos in errore lectoris sequi uoluntatē dei: q̄ nostrā in nostro pposito. **S**i ergo uos in eius plicitate aliquādiu tenuerim⁹: nobis nō imputetis. **S**ed credatis deū nos nō in fructuose laborare uoluisse. **N**ecqz em̄ frustra in pmo peccato nostro penā accepim⁹: vt in sudore uultus nri panē manducem⁹. **I**m si panis est attēdite: **P**anis autē est si chriſtus est. **E**go suz inqt panis uiuus q̄ de celo descēdi. **Q**uē māifestatū nob habem⁹ in euāgelio: ipm queram⁹ et i pphetis. **H**ic ibi nō uident sup quorū cor adhuc uelamē positū est: **U**n̄ audiuit caritas uia bester no die. **N**obis aſit: qz sacrificiū uesp̄tinum crucis domini cōscidit uelū: vt pateant iaz templi secreta: q̄ diu nobis chriſtus predicat: et si cū labore et sudore māducand⁹ est panis. **L**oquit autē dñs noster Iesus chriſtus in pphetis aliqui ex psona capitis nri: qui est ipse chriſtus saluator: sedēs ad dexte ram patris: qui etiā ppter nos natus de uirgine: et sub pontio Pilato q̄lia nostis pass⁹ est: fuso innocente sanguie: qd̄ est p̄ciū nostrum: redemit nocentes a captiuitate in q̄ detinebamur a diabolo: donādo nob̄ delicta: et ip̄o p̄cio nostro sanguie suo delēs chi rographū quo debitorēs tenebamur. **I**pe est rector et sponsus et redemptor ecclie caput nostrū: et utiqz si caput est: habet corp⁹. **C**orpus autē eius sancta ecclia que etiā cōiunx eius: cui dicit ap̄lus: **E**os autez estis corp⁹ chriſti et membra. **T**otus itaqz chriſt⁹ caput et corp⁹: tanqz integer uir: qz et femia de uiro facta est: et ad uirū ptinet: et dictum est de pmo p̄ugio: **E**runt duo i carne vna. **H**oc autē ad mysteriū interpretat ap̄lus: non frustra esse dictū de illis duob⁹ homibus: nisi qz in eis iam figurabat chriſtus et ecclia. **N**ā hoc sic exponit ap̄lus: **E**rūt duo in carne inqt vna: sacramētū hoc magnū est. **E**go autē dico: in chriſto et ecclia. **B**icit etiā ipm **A**dā formā futuri: qui ē inqt forma fu

Alia lra
t in seculi.

Alia lra.
t et